

▶ Etelä-Karjala
2/2005

 Etelä-Karjalan Yrittäjät

 FINNVERA

PK-YRITYYSBAROMETRI

Esipuhe

Suomen Yrittäjät ja Finnvera Oyj tekevät yhteistyössä pientä ja keskisuurta yritystoimintaa ja sen kehitystä kuvaavaa Pk-yritysbarometriä kaksi kertaa vuodessa valtakunnallisena raporttina ja alueellisina raporteina. Valtakunnallisessa raportissa tuloksia käsitellään teollisuuteen, rakentamiseen, kauppaan ja palveluihin jaoteltuna.

Syksyn 2005 Pk-yritysbarometri perustuu noin 3400 pk-yrityksen vastauksiin ja heijastaa siten kattavasti pk-yritysten käsityksiä yritysten kehitysnäkymistä ja toimintaan vaikuttavista tekijöistä. Barometrin ennustekyky on ollut varsin hyvä.

Tässä syksyn 2005 alueellisessa raportissa tarkastellaan pk-yritysten suhdanneodotuksia lähimmän vuoden aikana, yrityksen kehittämistarpeita ja elinkeinoilmastoa. Lisäksi tarkastellaan yritysten rahoitustarpeisiin vaikuttavia tekijöitä, kuten investointeja, yritysten kasvuhakuisuutta, odotettavissa olevia omistusjärjestelyjä ja maksuhäiriöitä.

Helsingissä 13.10.2005

Jussi Järventaus
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjät ry

Pauli Heikkilä
toimitusjohtaja
Finnvera Oyj

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ	2
JOHDANTO.....	3
AINEISTO.....	4
TUTKIMUSTULOKSET	6
1 Etelä-Karjalan ja koko maan yritykset.....	6
2 Yritykset ja työllisyys.....	7
3 Pk-yritysten suhdannenäkymät	8
3.1 Yleiset suhdannenäkymät	8
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin.....	9
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet	10
5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet	11
6 Pk-yritysten työllistämisen esteet	13
7 Elinkeinoilmasto	14
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus	16
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset	17
10 Pk-yritysten investoinnit.....	18
11 Pk-yritysten rahoitus	19
12 Pk-yritysten verkostoituminen.....	22

Finnveran yhteystiedot

Suomen Yrittäjien yhteystiedot

TIIVISTELMÄ

Pk-yritykset odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Etelä-Karjalassa ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Alueella toimivista pk-yrityksistä hieman alle kolmannes (29 %) ennakoi suhdannenäkymien paranevan ja lähes joka kymmenes ennakoi suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Saldoluvun mukaan ovat alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät heikkommat kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin. Kevään 2005 tilanteeseen verrattuna ovat Etelä-Karjalassa toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana heikkommat ja ovat nyt lähellä syksyn 2004 suhdannenäkymiä. Koko maassa ovat pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana lähes samalla tasolla kuin keväällä 2005.

Koko maan ja Etelä-Karjalan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Koko maan tilanteeseen verrattuna ovat alueen pk-yritysten suhdannenäkymät kuitenkin heikkommat erityisesti liikevaihdon, yrityksen kannattavuuden, investointien arvon, viennin arvon ja tuotekehityspanostusten suhteen. Tuotantokustannusten kasvua ennakoi saldoluvun mukaan pienempi osuus Kymenlaakson kuin koko maan pk-yrityksistä. Etelä-Karjalassa toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Etelä-Karjalassa nyt heikkommat kuin keväällä 2005.

Etelä-Karjalassa pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat yleinen suhdanne-/maailmantilanne ja kireä kilpailutilanne. Edellä mainittuja tekijöitä pidetään alueella suurempina yrityksen kehittämisen esteinä kuin koko maassa keskimäärin. Etelä-Karjalan pk-yritykset eivät pidä rahoitukseen ja resursseihin liittyviä tekijöitä niin suurina kehittämisen esteinä kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä kahdelle prosentille Etelä-Karjalan pk-yrityksistä. Rahoituksen hinta on pahimpana esteenä yhdelle prosentille ja vakuuksien puute yhdelle prosentille alueen pk-yrityksistä. Yksikään alueen pk-yritys ei koe rahoituksen saatavuutta kehittämisen esteenä. Etelä-Karjalassa toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan pienempi kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin.

Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 11.9 prosenttia ja Etelä-Karjalan pk-yritykset 7.7 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten Etelä-Karjalan pk-yritykset investoivat koneisiin ja laitteisiin ja toiseksi eniten mainontaan ja markkinointiin. Koko maan pk-yritysten investointeihin verrattuna alueen yritykset aikovat investoida vähemmän koneisiin, laitteisiin ja rakennuksiin. Myös tutkimukseen ja tuotekehitykseen aiotaan alueella investoida vähemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Etelä-Karjalassa toimivista pk-yrityksistä lähes kaksi viidestä (37 %) on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen 12 kuukauden aikana. Koko maassa vastaava luku on 31 prosenttia. Useimmiten alueen pk-yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin sekä käyttöpääomaksi. Koko maan ja alueen pk-yritysten ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitukset ovat hyvin samankaltaisia. Useimmiten Etelä-Karjalan pk-yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta pankista (72 %) tai Finnverasta (21 %).

Alueen pk-yrityksistä seitsemän prosenttia tarvitsee kasvun rahoitusta. Koko maassa vastaava osuus on suurempi (15 %). Kasvun rahoitusta Etelä-Karjalan pk-yritykset aikovat hankkia koko maan pk-yrityksiä useammin pankista (70 %) ja muuta maata harvemmin Finnverasta (21 %). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia tai vaikeuksia rahoituksen järjestämisessä ei odota yksikään Etelä-Karjalassa toimiva pk-yritys.

JOHDANTO

Tässä pk-yritysten suhdannenäkymiä käsittelevässä tutkimuksessa on selvitetty suomalaisten pk-yritysten (alle 250 henkeä työllistävien yritysten) mielikuvia yleisestä ja oman yrityksen taloudellisesta kehityksestä. Tutkimuksen on tehnyt Tietoykkönen Oy Suomen Yrittäjien ja Finnvera Oyj:n toimeksiannosta elokuussa 2005.

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat suomalaiset pk-yritykset. Otantalähteenä on käytetty Helsinki Media Oy:n ja Tilastokeskuksen ylläpitämiä yritysrekistereitä, joista otanta on tehty kiintiöidyllä satunnaisotannalla. Otoksessa on kiintiöity yritysten toimiala ja sijainti. Otoskoko on 3402 kohderyhmän vaatimukset täyttävää yritystä.

Tutkimusaineisto on kerätty henkilökohtaisin haastatteluin 25.7.-1.9.2005. Haastattelut on tehty puhelimitse tietokoneohjattua puhelinhaastattelujärjestelmää käyttäen. Haastattelutyön ovat tehneet Tietoykkönen Oy:n erityisesti tehtävänsä koulutetut tutkimushaastattelijat. Raportin luvussa 'Aineisto' on esitetty taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä Etelä-Karjalan osalta.

Tutkimusprojektista ovat vastanneet Tietoykkösessä toimitusjohtaja Lasse Luoma, Suomen Yrittäjissä pääekonomisti Jarkko Soikkeli ja Finnvera Oyj:ssä apulaisjohtaja Tuomo Holopainen.

- 1) Raportin alueelliset viittaukset tarkoittavat pääsääntöisesti sivulla 5 olevan kartan mukaista aluejakoa. Joissain raporteissa on lisäksi käytetty Suomen Yrittäjien aluejakoa (Helsinki, Pääkaupunkiseutu ja Keski-Pohjanmaa).
- 2) Aikasarjoissa olevat luvut ovat vuoden 2001 syksyyn asti koko Kaakkois-Suomen alueen lukuja (Kymenlaakso ja Etelä-Karjala).
- 3) Tutkimustuloksissa esiintyy muutamissa kohdissa käsite 'saldoluku'. Se kuvaa kyseisten kysymysten kohdalla positiivisista ja negatiivisista vastauksista laskettua prosenttilukujen erotusta.
Esimerkiksi: Pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät seuraavan vuoden aikana paranee 39%, huononee 9% \Rightarrow saldoluku = + 30%

AINEISTO

Seuraavassa taulukossa on esitetty painottamattomat taustatietojakaumat haastatelluista yrityksistä. Tutkimustuloksissa aineisto on painotettu vastaamaan yritysten todellista toimiala- ja aluejakaumaa. Painotettua otoskokoä käytetään laskentaperusteena, koska tällöin otoksen perusteella lasketut tulokset voidaan yleistää koskemaan koko tutkimuskohteena olevaa pk-sektoria.

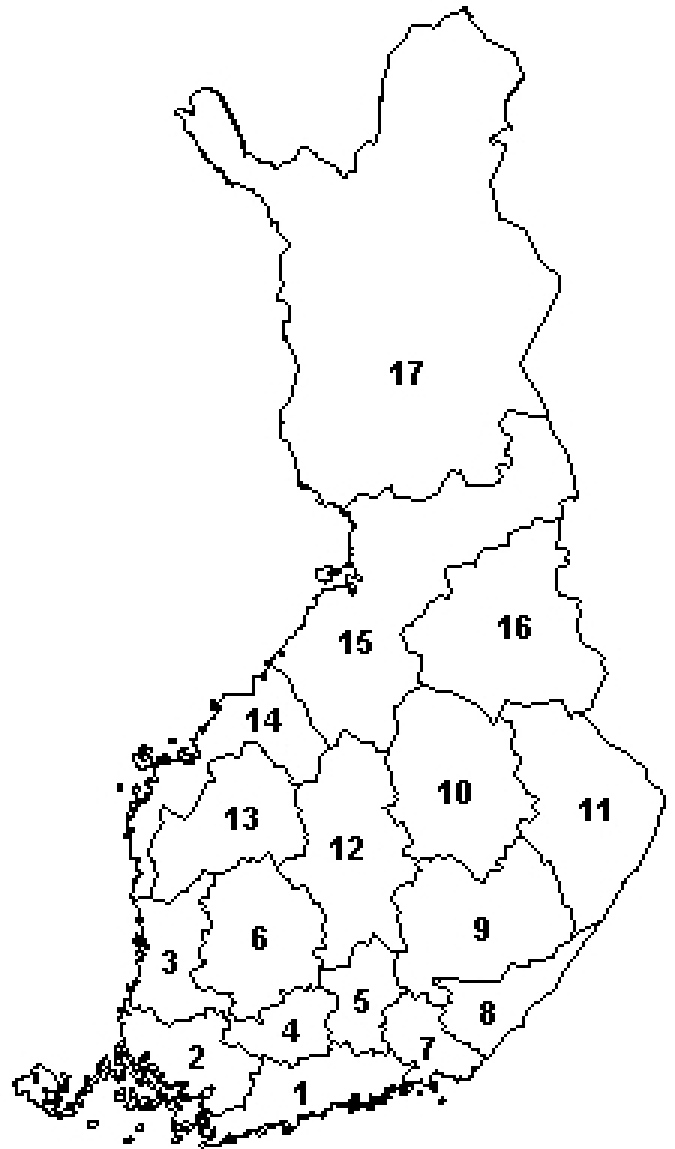
TAUSTATIETOJA ALUEELTA HAASTATELLUISTA YRITYKSISTÄ:

PK-YRITYSBAROMETRI 2/2005
- Aineiston rakenne -

		n=	%
ALUE	ETELÄ-KARJALA	84	100%
PÄÄTOIMIALA	Teollisuus (TOL: 15-37)	21	25%
	Rakentaminen (TOL: 45)	21	25%
	Kauppa (TOL: 50-52)	20	24%
	Palvelut (TOL: 55,60-63,70-74,92-93)	22	26%
HENKILÖKUNNAN MÄÄRÄ	Alle 5 henkilöä	47	56%
	5 - 9 henkilöä	20	24%
	10 - 19 henkilöä	11	13%
	20 - 49 henkilöä	5	6%
	50 + henkilöä	1	1%
LIIKEVAIHTO VUONNA 2004	Alle 0,20 milj. euroa	20	24%
	0,20 - 0,49 milj. euroa	22	26%
	0,50 - 1,49 milj. euroa	13	15%
	1,50 + milj. euroa	15	18%
	Ei vastausta	14	17%
YRITYKSEN KASVUHAKUISUUS	Voimakkaasti kasvuhakuinen	3	4%
	Kasvaa mahdollisuuksien mukaan	37	44%
	Pyrkii säilyttämään asemansa	30	36%
	Ei kasvutavoitteita	13	15%
YRITYKSELLÄ VIENTITOIMINTAA	Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	1	1%
	Ei	67	80%
YRITYKSEN PERUSTAMISVUOSI	Kyllä	17	20%
	- 1995	57	68%
	1996 - 2000	17	20%
VASTAAJAN ASEMA	2001 - 2005	10	12%
	Yrittäjä	60	71%
	Palkattu toimitusjohtaja	14	17%
	Muut	10	12%

PK-YRITYSBAROMETRIN ALUEJAKO

1. **Uusimaa, erilliset raportit:**
 - Helsinki
 - Pääkaupunkiseutu (pl. Helsinki)
 - Uusimaa (pl. Helsinki ja Pääkaupunkiseutu)
2. **Varsinais-Suomi**
3. **Satakunta**
4. **Kanta-Häme**
5. **Päijät-Häme**
6. **Pirkanmaa**
7. **Kymenlaakso**
8. **Etelä-Karjala**
9. **Etelä-Savo**
10. **Pohjois-Savo**
11. **Pohjois-Karjala**
12. **Keski-Suomi**
13. **Etelä-Pohjanmaa**
14. **Pohjanmaa**
15. **Pohjois-Pohjanmaa**
16. **Kainuu**
17. **Lappi**

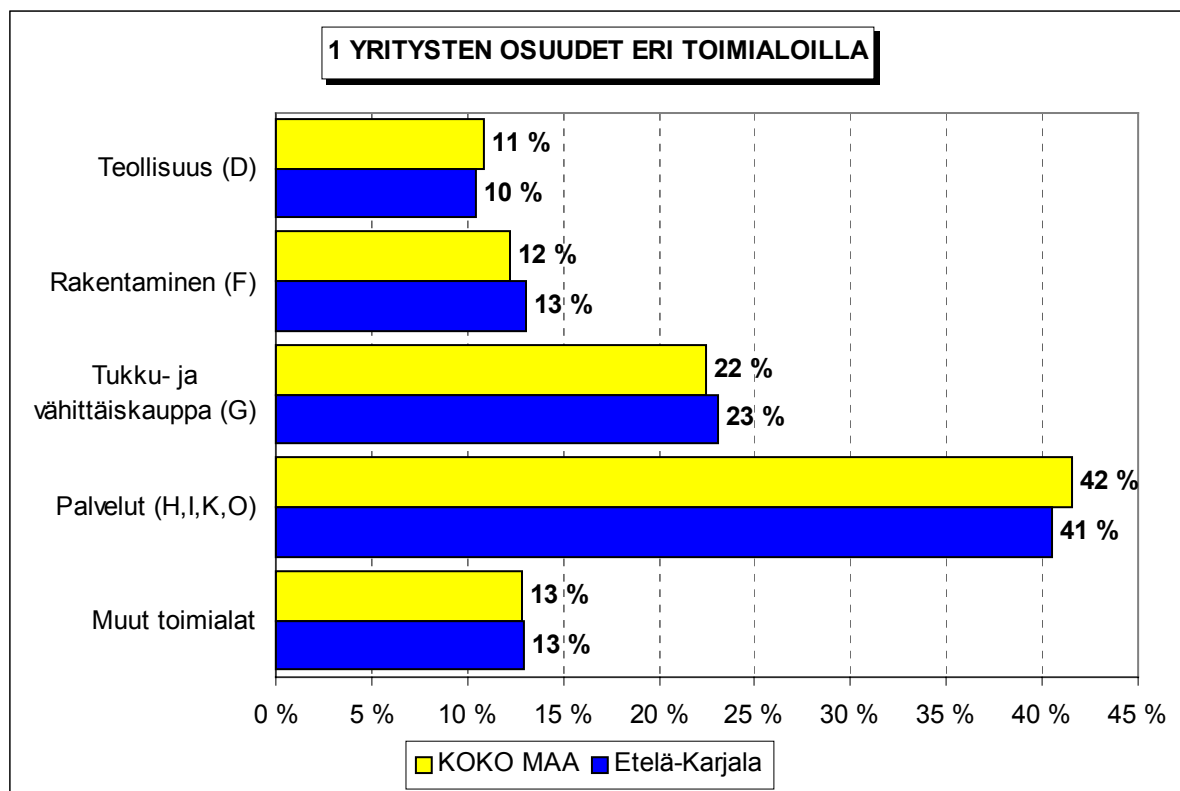

Lisäksi Suomen Yrittäjien Keski-Pohjanmaan alueelle oma raportti

TUTKIMUSTULOKSET

1 Etelä-Karjalan ja koko maan yritykset

Suomessa oli vuonna 2003 noin 228400 yritystä. Näistä yrityksistä 5200¹ toimi Etelä-Karjalassa. Etelä-Karjalassa eri toimialoilla toimivien yritysten suhteelliset osuudet lähellä koko maan yritysjakautumaa.

Toimialan nimen jäljessä on suluisissa Tilastokeskuksen toimialaluokituksen (TOL 2002) mukainen toimialakoodi.

¹ Yritystiedot, lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysmäärä on arvioitu Tilastokeskuksen alueellisten toimipaikkatietojen perusteella. Alueen yritysmääränä on käytetty lukua, joka on saatu kertomalla alueen toimipaikkojen määrä koko maan yritysten lukumäärän ja toimipaikkojen lukumäärän suhteella.

2 Yritykset ja työllisyys

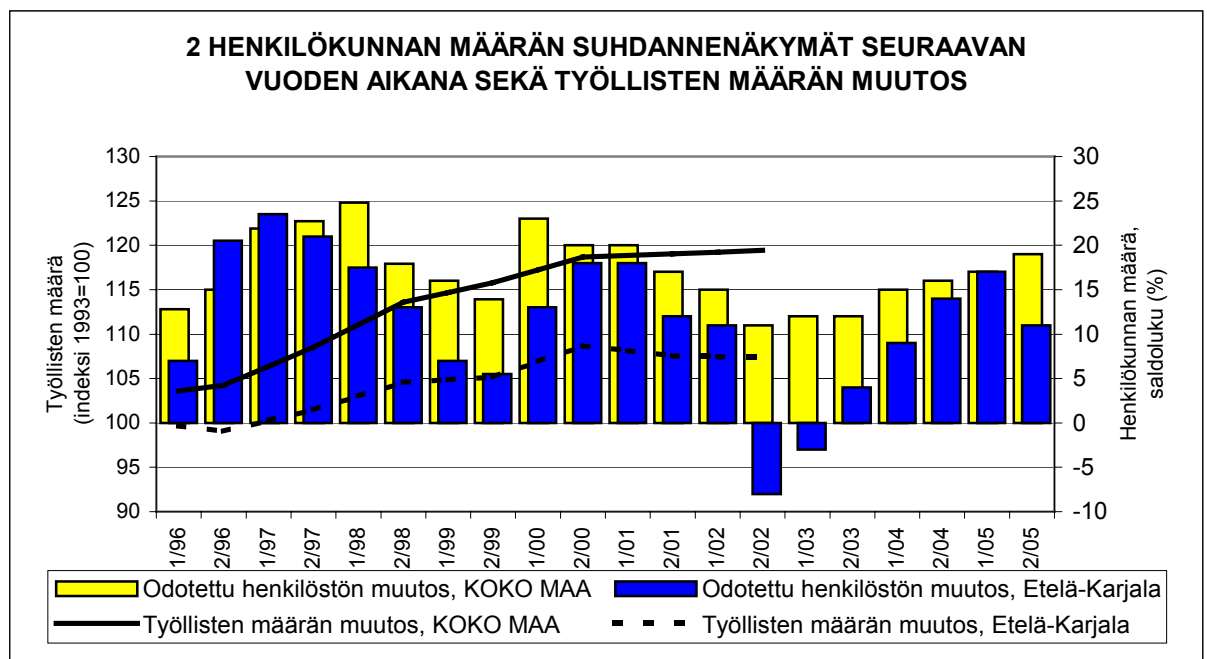
Etelä-Karjalassa olevissa yritysten toimipaikoissa työskenteli vuonna 2002 noin 30100 henkilöä². Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatiedustelun (4. neljännes, 2004) mukaan koko maassa 7,9 % ja Etelä-Karjalassa 9,3 %.

Taulukko 2: Pk-yritysten suhdannenäkymät henkilökunnan määrän osalta seuraavan vuoden kuluttua.

	Suurempi %	Yhtä suuri %	Pienempi %	Saldoluku %
KOKO MAA	23	73	4	19
Etelä-Karjala	18	75	7	11

Etelä-Karjalassa toimivat pk-yritykset odottavat edelleen työllisyyden paranevan seuraavan vuoden aikana. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä kuvaava saldoluku on alueella hieman pienempi kuin koko maassa keskimäärin. Henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat Etelä-Karjalassa nyt heikommät kuin keväällä 2005 (saldoluku +17 %). Koko maassa henkilökunnan määrän suhdannenäkymät ovat hieman paremmät kuin keväällä 2005.

Seuraavassa kuviossa on verrattu Etelä-Karjalan työllisten määrää (indeksi 1993=100) ja Etelä-Karjalan pk-yritysten henkilökunnan määrän suhdannenäkymiä seuraavan vuoden aikana³. Tuorein käytettävissä oleva tieto on Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastosta vuodelta 2002.

² Lähde: Tilastokeskus, Yritys- ja toimipaikkarekisteri

³ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu henkilökunnan suhdannenäkymien saldoluvut jaksoilta 1/96-2/99 kahden jakson keskiarvona. Koko maan henkilökunnan määrän suhdannenäkymien saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometrista.

3 Pk-yritysten suhdannenäkymät

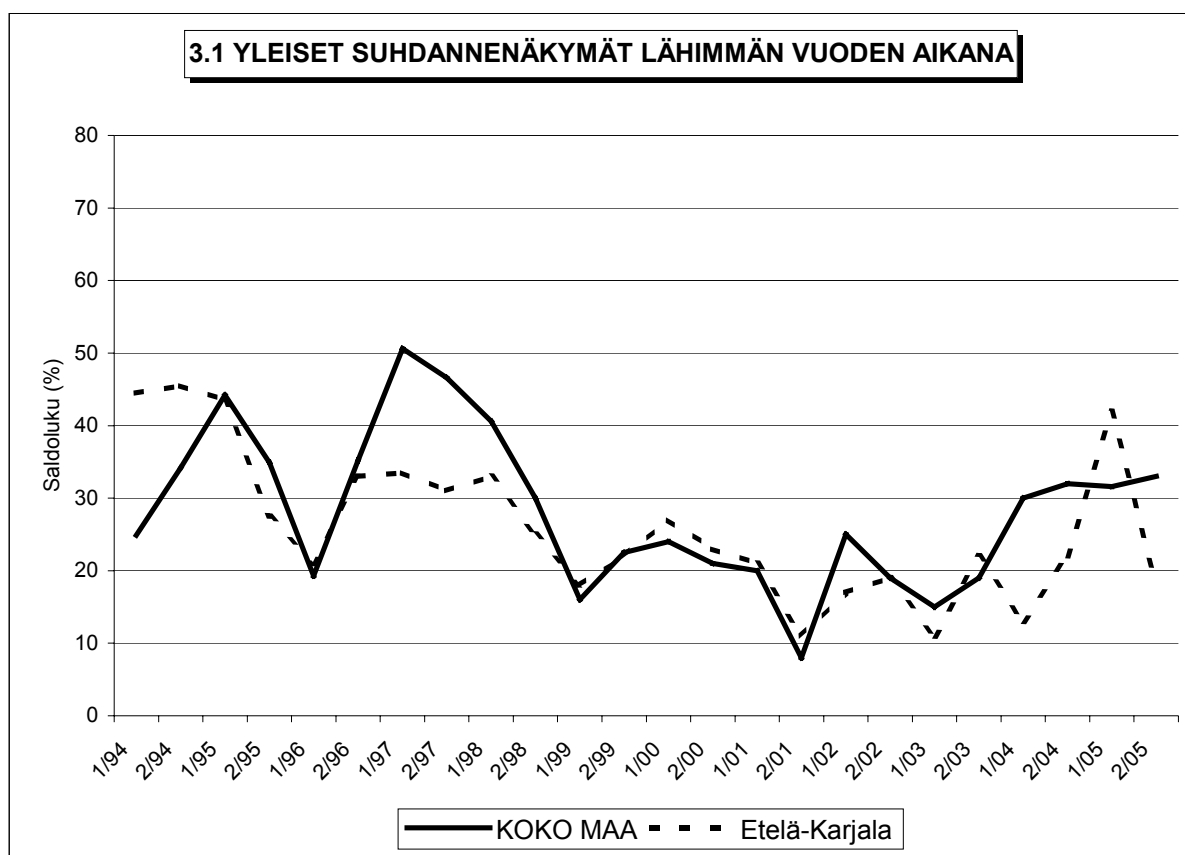
3.1 Yleiset suhdannenäkymät

Taulukko 3.1: Pk-yritysten suhdannenäkymät oman yrityksen kannalta lähimmän vuoden aikana.

	Paranee	Pysyy ennallaan	Huononee	Saldoluku
	%	%	%	%
KOKO MAA	40	53	7	33
Etelä-Karjala	29	60	11	18

Pk-yritykset odottavat suhdanteiden paranevan lähimmän vuoden aikana Etelä-Karjalassa ja koko maassa oman yrityksen kannalta. Alueella toimivista pk-yrityksistä hieman alle kolmannes (29 %) ennakoii suhdannenäkymien paranevan ja lähes joka kymmenes ennakoii suhdanteiden heikkenevän lähimmän vuoden aikana. Saldoluvun mukaan ovat alueen pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät heikommät kuin koko maan pk-yrityksillä keskimäärin.

Seuraavasta kuviosta nähdään pk-yritysten yleisten suhdannenäkymien kehitys tutkimusjaksosta 1/94 lähtien. Kevään 2005 tilanteeseen verrattuna ovat Etelä-Karjalassa toimivien pk-yritysten suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana heikommät ja ovat nyt lähellä syksyn 2004 suhdannenäkymiä. Koko maassa ovat pk-yritysten yleiset suhdannenäkymät lähimmän vuoden aikana lähes samalla tasolla kuin keväällä 2005.

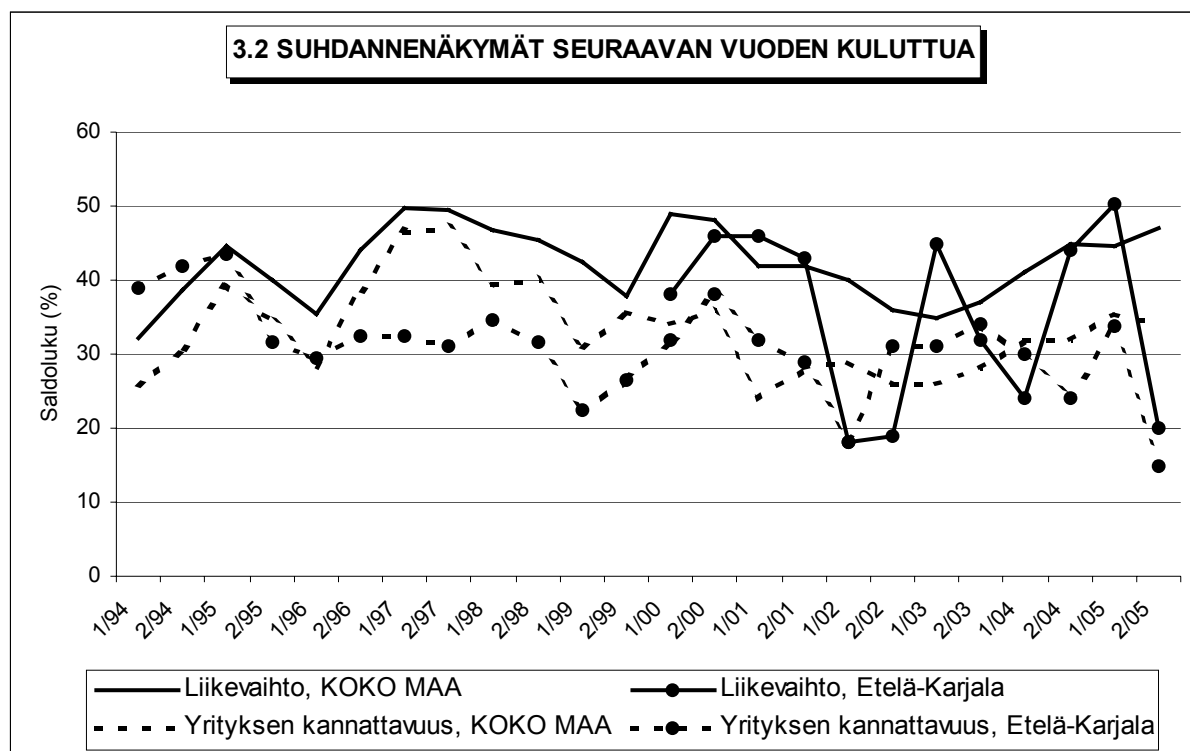
3.2 Suhdannenäkymät osatekijöittäin

Taulukko 3.2: Pk-yritysten suhdannenäkymät osatekijöittäin seuraavan vuoden kuluttua.

	Liikevaihto	Investointien arvo	Tuotekehitys-panostukset	Viennin arvo	Tuonnin arvo	Tuotanto-kustannukset	Yrityksen kannattavuus	Vaka-varaisuus
KOKO MAA								
Suurempi	55	23	24	10	11	41	42	41
Yhtä suuri	37	66	73	89	88	53	49	56
Pienempi	8	10	3	1	1	6	8	3
Saldoluku (%)	47	13	21	9	10	35	34	38
Etelä-Karjala								
Suurempi	35	19	12	9	9	34	28	35
Yhtä suuri	50	67	83	87	91	61	58	65
Pienempi	15	14	5	4	0	5	13	0
Saldoluku (%)	20	5	7	5	9	29	15	35

Koko maan ja Etelä-Karjalan pk-yritysten suhdannenäkymät ovat seuraavan vuoden kuluttua kaikkien osatekijöiden suhteen positiivisia. Koko maan tilanteeseen verrattuna ovat alueen pk-yritysten suhdannenäkymät kuitenkin heikommät erityisesti liikevaihdon, yrityksen kannattavuuden, investointien arvon, viennin arvon ja tuotekehitys-panostusten suhteen. Tuotantokustannusten kasvua ennakoitiin saldoluvun mukaan pienempi osuus Kymenlaakson kuin koko maan pk-yrityksistä.

Seuraavasta kuvioista nähdään pk-yritysten liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymien⁴ kehitys jaksosta 1/94 lähtien. Liikevaihdon ja yrityksen kannattavuuden suhdannenäkymät ovat Etelä-Karjalassa heikommät kuin keväällä 2005.

⁴ Kysymysmuoto muuttui 1/2000. Tätä aiemmin kysyttiin suhdannenäkymät seuraavan puolen vuoden aikana. Kuvioon on laskettu alueen osalta yritysten kannattavuuden saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 kahden seuraavan jakson keskiarvona. Koko maata kuvaavat saldoluvut jaksoilta 1/94-2/99 ovat Suomen Yrittäjien Yrittäjäbarometristä.

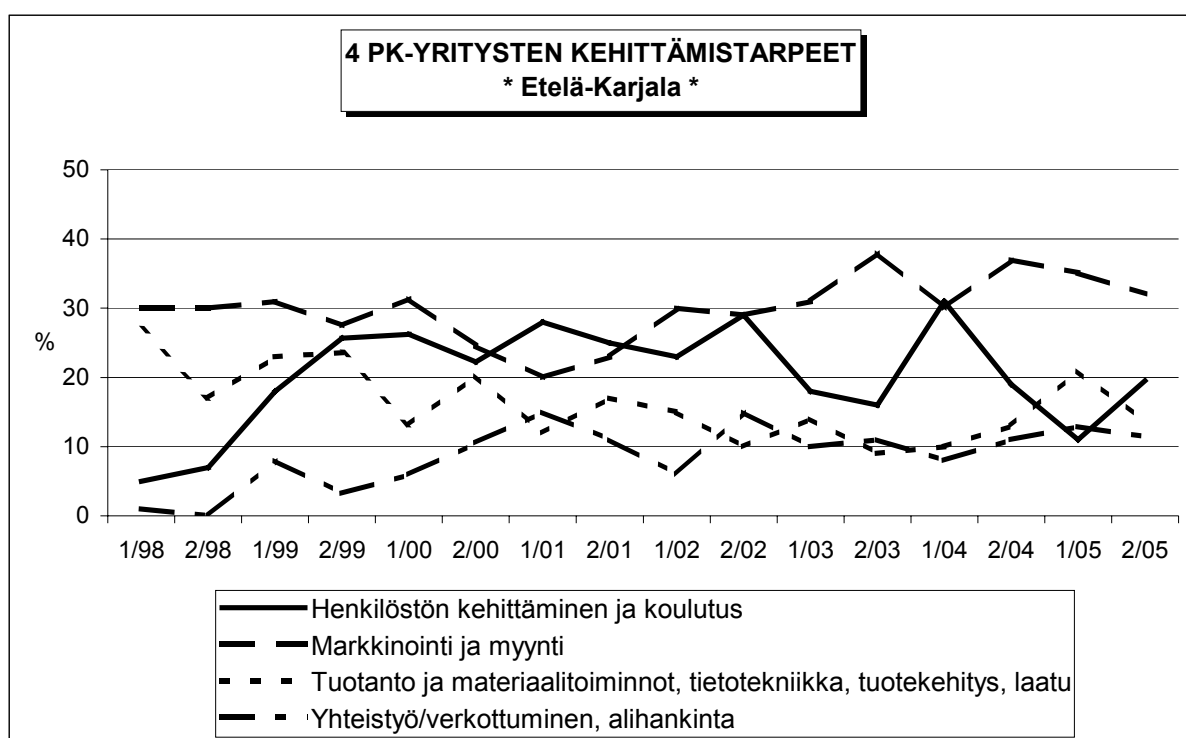
4 Pk-yritysten kehittämistarpeet

Taulukko 4: Pk-yrityksillä eniten kehittämistarvetta tällä hetkellä.

	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
Johtaminen	5	6
Henkilöstön kehittäminen ja koulutus	17	20
Markkinointi ja myynti	36	32
Vienti ja kansainvälistyminen	2	1
Rahoitus, talous ja laskentatoimi	4	5
Tuotanto ja materiaalitoiminnot, tietotekniikka, tuotekehitys, laatu	12	14
Yhteistyö/verkottuminen, alihankinta	12	11
Ympäristö- ja muiden säädösvaatimusten ottaminen huomioon toiminnassa	2	1
Muu	1	0
Ei kehittämistarvetta/ Ei osaa sanoa	9	11

Etelä-Karjalan pk-yrityksissä koetaan olevan eniten kehittämistarvetta markkinoinnissa ja myynnissä ja toiseksi eniten henkilöstön kehittämisessä ja koulutuksessa. Alueen pk-yrityksillä on koko maan pk-yrityksiä enemmän kehittämistarvetta henkilöstön kehittämisessä ja kouluttamisessa. Koko maan pk-yrityksiä vähemmän kehittämistarvetta Etelä-Karjalassa on markkinoinnin ja myynnin suhteen.

Kevään 2005 tilanteeseen verrattuna on henkilöstön kehittämisen ja kouluttamisen kehittämistarve lisääntynyt alueella. Tuotannon, materiaalitoimintojen, tietotekniikan, tuotekehityksen ja laadun, markkinoinnin ja myynnin ja yhteistyön/verkottumisen ja alihankinnan kehittämistarpeet ovat puolestaan vähentyneet edellisen kyselyn tilanteeseen verrattuna.

5 Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet

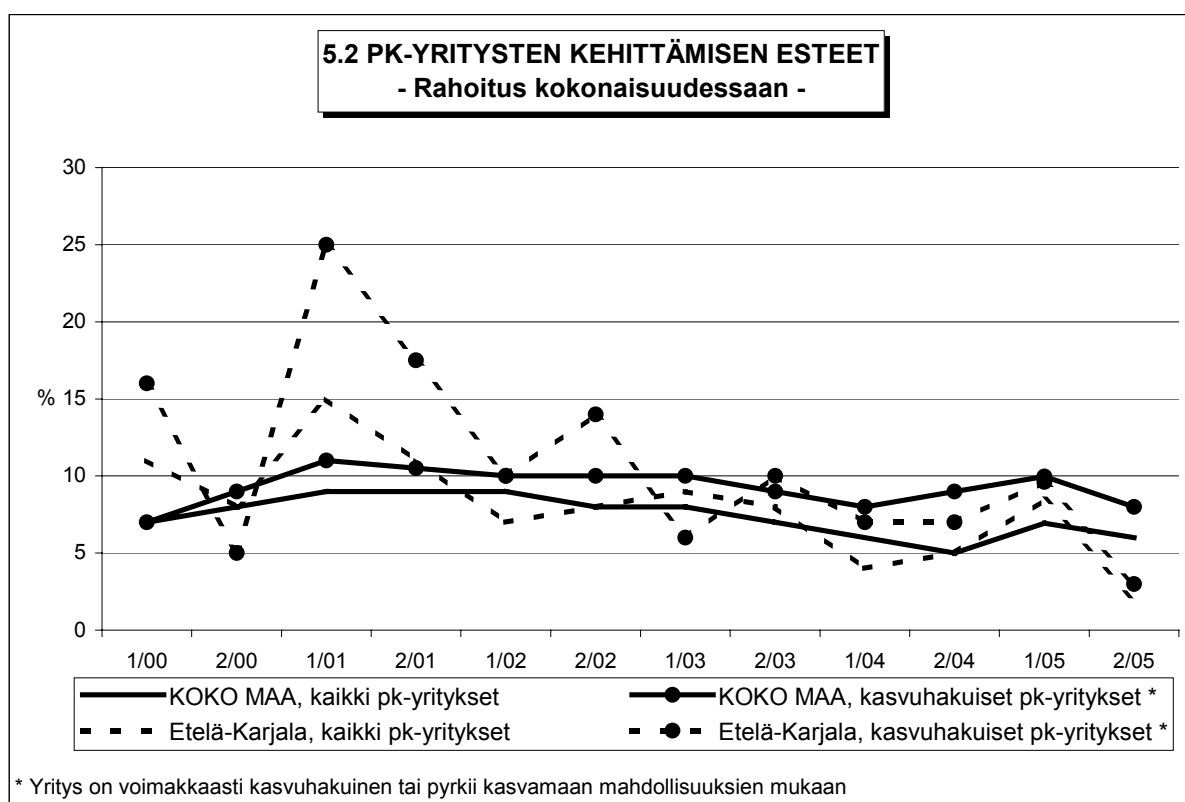
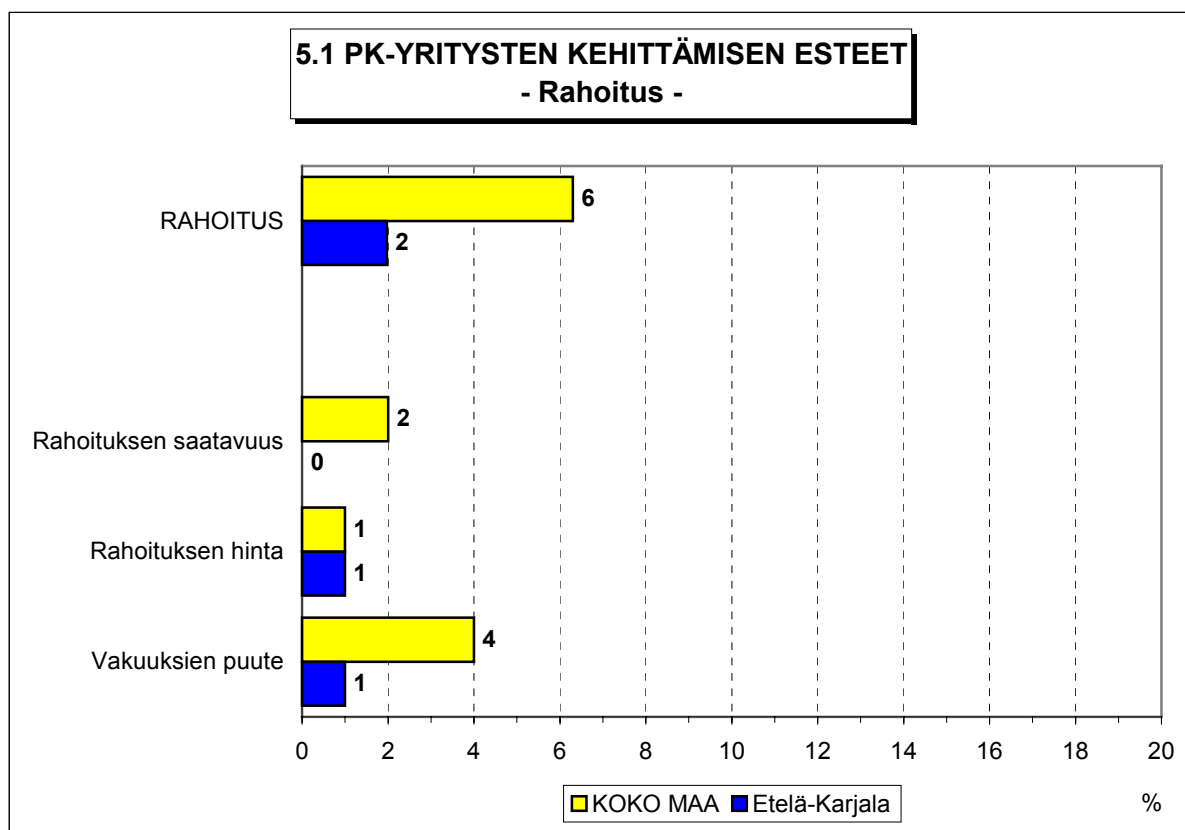
Taulukko 5: Pk-yritysten kehittämisen pahimmat esteet.

	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
YRITYSTOIMINNAN SÄÄTELY	5	5
byrokratia	3	3
työlainsäädäntö	0	1
työehtosopimukset	0	0
muu sääntely	1	1
KUSTANNUSTASO	12	11
verotus	2	2
palkkataso	2	1
työn sivukulut	4	5
muut tuotantokustannukset	3	4
KILPAILUTILANNE	25	30
kireä kilpailutilanne	17	23
markkinoiden liiallinen keskittyminen	2	3
julkisen sektorin elinkeinotoiminta	0	0
markkinoita vääristävät tuet	1	1
harmaa talous, konkurssit jne.	1	0
kysynnän riittämättömyys	3	3
RAHOITUS	6	2
rahoituksen saatavuus	2	0
rahoituksen hinta	1	1
vakuuksien puute	4	1
RESURSSITEKIJÄT	17	6
ammattitaitoisen työvoiman saatavuus	9	3
alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	1	1
toimitilat	1	1
koneet ja laitteet	0	0
muut resurssitekijät, esim. raaka-aineet	6	2
YLEINEN SUHDANNE-/MAAILMANTILANNE	18	28
MUUT TEKIJÄT	6	2
EI OSAA SANOA	10	16

Etelä-Karjalassa pk-yritysten kehittämisen pahimpia esteitä ovat yleinen suhdanne-/maailmantilanne ja kireä kilpailutilanne. Edellä mainittuja tekijöitä pidetään alueella suurempina yrityksen kehittämisen esteinä kuin koko maassa keskimäärin. Etelä-Karjalan pk-yritykset eivät pidä rahoitukseen ja resursseihin liittyviä tekijöitä niin suurina kehittämisen esteinä kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin.

Rahoitukseen liittyvät tekijät ovat kehittämisen pahimpana esteenä kahdelle prosentille Etelä-Karjalan pk-yrityksistä. Rahoituksen hinta on pahimpana esteenä yhdelle prosentille ja vakuuksien puute yhdelle prosentille alueen pk-yrityksistä. Yksikään alueen pk-yritys ei koe rahoituksen saatavuutta kehittämisen esteenä. Etelä-Karjalassa toimivat pk-yritykset kokevat rahoituksen olevan pienempi kehittämisen este kuin koko maan pk-yritykset keskimäärin. Etelä-Karjalassa toimivat kasvuhakuiset⁵ pk-yritykset pitävät rahoitusta lähes yhtä suurena kehittämisen esteenä kuin alueen pk-yritykset keskimäärin.

⁵ Voimakkaasti kasvuhakuiset ja mahdollisuuksien mukaan kasvamaan pyrkivät pk-yritykset yhteensä.

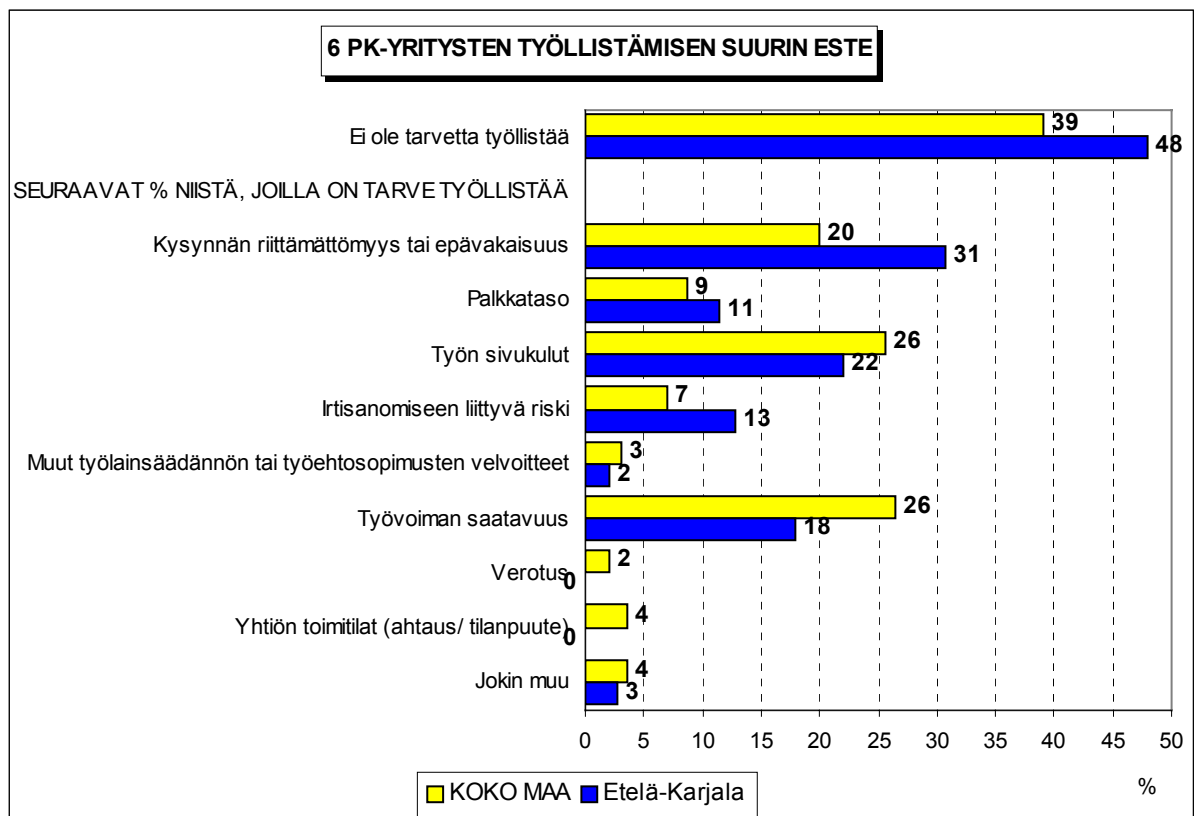
Kehittämisen esteitä ei kysytty jaksolla 2/01.

6 Pk-yritysten työllistämisen esteet

Taulukko 6: Pk-yritysten työllistämisen suurimmat esteet.

	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
Ei ole tarvetta työllistää	39	48
SEURAAVAT %-OSUUDET NIISTÄ, JOILLA TARVE TYÖLLISTÄÄ		
Kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus	20	31
Palkkataso	9	11
Työn sivukulut	26	22
Irtisanomiseen liittyvä riski	7	13
Muut työlainsäädännön tai työehtosopimusten velvoitteet	3	2
Työvoiman saatavuus	26	18
Verotus	2	0
Yhtiön toimitilat (ahtaus/ tilanpuute)	4	0
Jokin muu	4	3

Etelä-Karjalan pk-yrityksillä työllistämisen suurin este kysynnän riittämättömyys tai epävakaisuus. Muita tärkeitä työllistämisen esteitä ovat työn sivukulut sekä työvoiman saatavuus. Muualla maassa pk-yritykset pitävät kysynnän riittämättömyyttä tai epävakaisuutta pienempänä työllistämisen esteinä kuin Etelä-Karjalassa. Alueen pk-yritykset, joilla on tarve työllistää sen sijaan kokevat työn sivukulut ja työvoiman saatavuuden pienempinä työllistämisen esteinä kuin pk-yritykset keskimäärin. Lähes joka toisella Etelä-Karjalassa toimivalla pk-yrityksellä ei ole tarvetta työllistää.

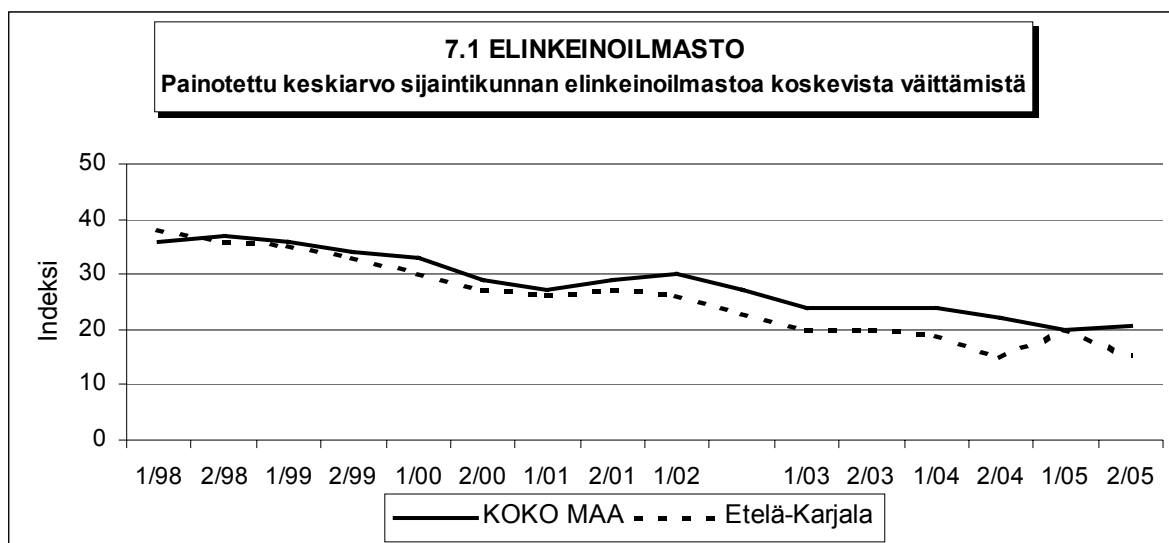

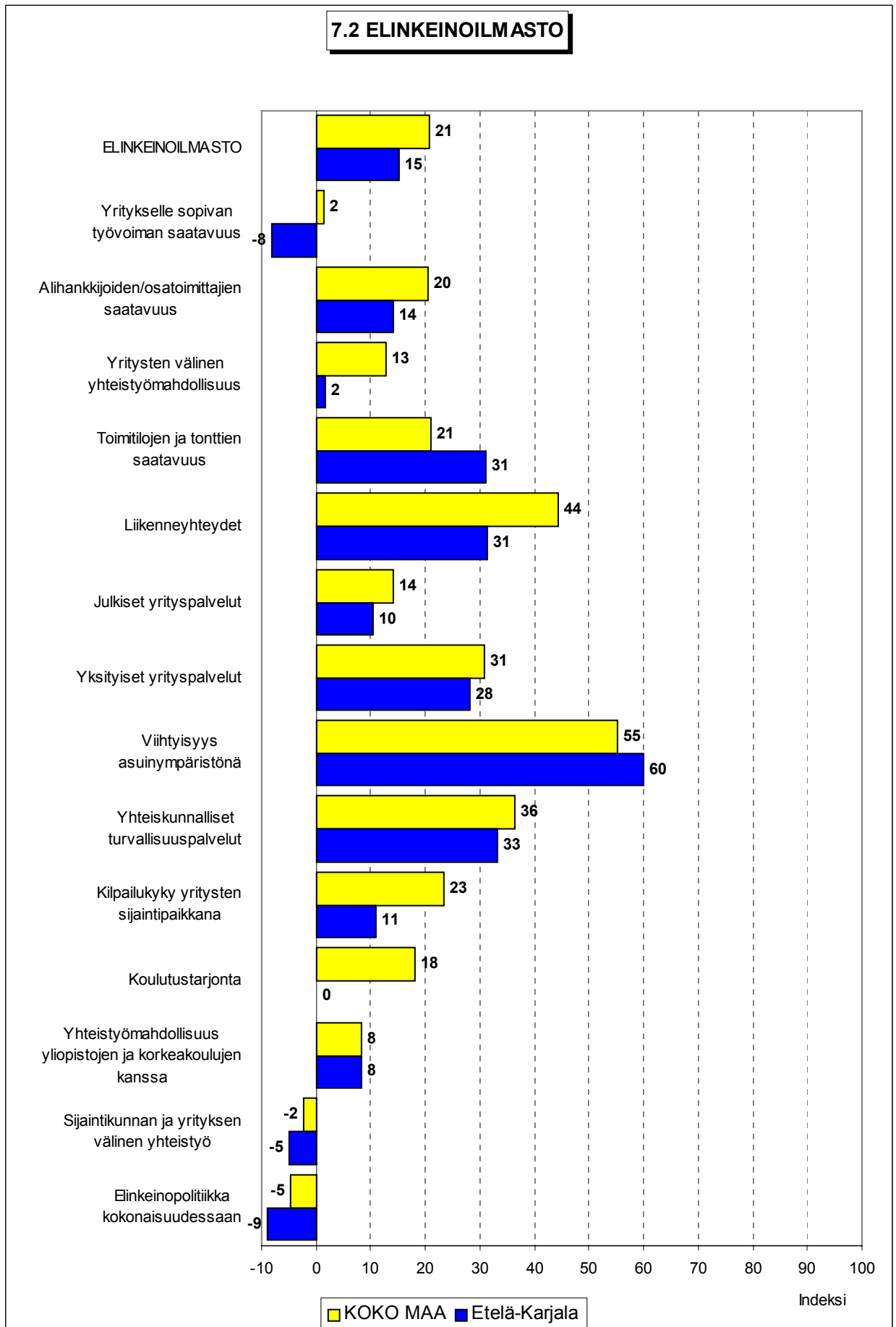
7 Elinkeinoilmasto

Taulukko 7: Pk-yritysten arviot sijaintikunnan elinkeinoilmastosta.

INDEKSIT (Erittäin huono = -100, ..., Erittäin hyvä = 100)	KOKO MAA	Etelä-Karjala
Yritykselle sopivan työvoiman saatavuus	2	-8
Alihankkijoiden/osatoimittajien saatavuus	20	14
Yritysten välinen yhteistyömahdollisuus	13	2
Toimitilojen ja tonttien saatavuus	21	31
Liikenneyhteydet	44	31
Julkiset yrityspalvelut	14	10
Yksityiset yrityspalvelut	31	28
Viihtyisyys asuinympäristönä	55	60
Yhteiskunnalliset turvallisuuspalvelut	36	33
Kilpailukyky yritysten sijaintipaikkana	23	11
Koulutustarjonta	18	0
Yhteistyömahdollisuus yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa	8	8
Sijaintikunnan ja yrityksen välinen yhteistyö	-2	-5
Elinkeinopolitiikka kokonaisuudessaan	-5	-9
ELINKEINOILMASTO (Painotettu keskiarvo osatekijöiden indekseistä)	21	15

Yrityksen sijaintikuntaan elinkeinon harjoittamisen näkökulmasta ollaan Etelä-Karjalassa tyytymättömämpiä kuin koko maassa keskimäärin. Tyytyväisimpiä alueella toimivat pk-yritykset ovat alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä, yhteiskunnallisiin turvallisuuspalveluihin, liikenneyhteyksiin ja toimitilojen sekä tonttien saatavuuteen. Tyytymättömiä Etelä-Karjalassa toimivat pk-yritykset ovat yritykselle sopivan työvoiman saatavuuteen, sijaintikunnan ja yrityksen väliseen yhteistyöhön sekä elinkeinopolitiikkaan kokonaisuudessaan. Alueella sijaitsevat pk-yritykset ovat koko maan yrityksiä tyytyväisempiä ainoastaan toimitilojen ja tonttien saatavuuteen sekä alueen viihtyisyyteen asuinympäristönä. Kokonaisuutena elinkeinoilmastoon ollaan Etelä-Karjalassa tyytymättömämpiä kuin edellisen kyselyn aikaan. Nyt tyytyväisyys on samaa tasoa kuin vuosi sitten syksyllä 2004.

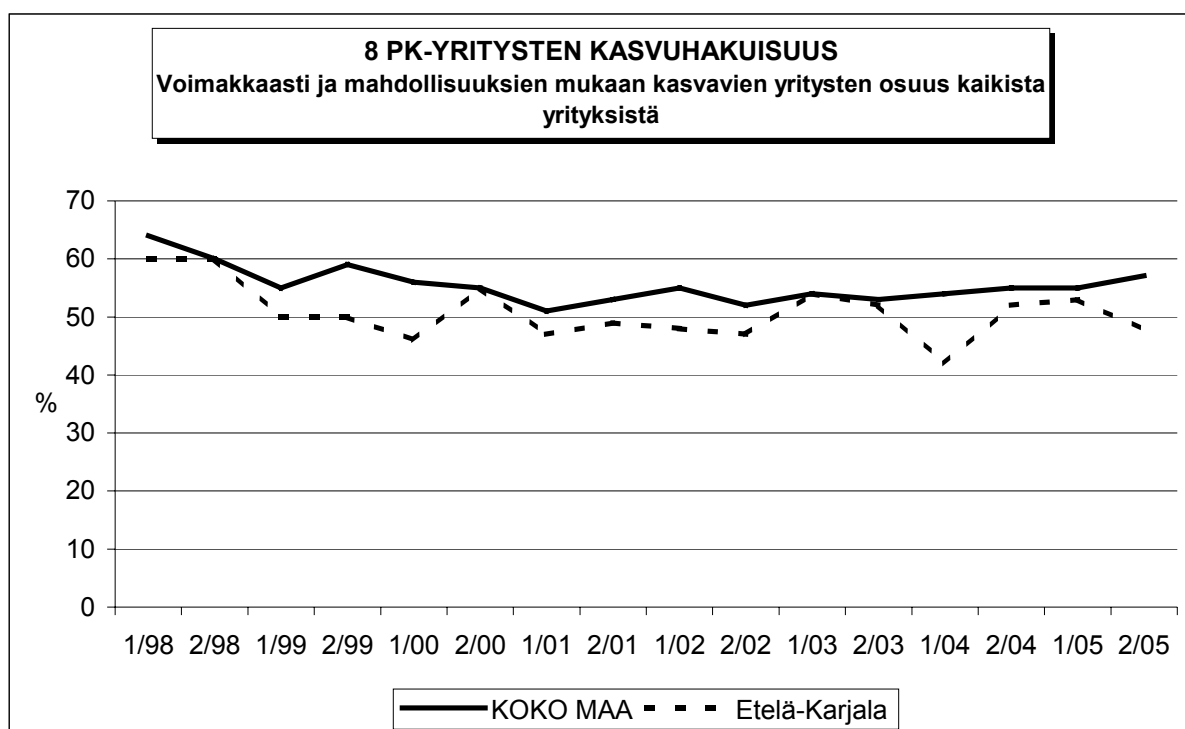
8 Pk-yritysten kasvuhakuisuus

Taulukko 8: Pk-yritysten kasvuhakuisuus.

	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
Olemme voimakkaasti kasvuhakuinen	8	3
Pyrimme kasvamaan mahdollisuuksien mukaan	49	45
Pyrimme säilyttämään asemamme	28	36
Yrityksellämme ei ole kasvutavoitteita	14	15
Toiminta loppuu seuraavan vuoden aikana	1	1

Etelä-Karjalassa on suhteellisesti vähemmän voimakkaasti kasvuhakuisia pk-yrityksiä kuin koko maassa keskimäärin. Yrityksen toiminnan loppumista seuraavan vuoden aikana ennakoi yksi prosentti Etelä-Karjalan ja koko maan pk-yrityksistä. Tärkeimpänä kasvukeinonaan alueen pk-yritykset pitivät uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämistä.

Voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavia pk-yrityksiä on Etelä-Karjalassa yhteensä 48 prosenttia. Koko maassa näiden voimakkaasti tai mahdollisuuksien mukaan kasvavien pk-yritysten osuus on hieman suurempi (57 %). Kasvuhakuisten pk-yritysten osuus on Etelä-Karjalassa nyt hieman pienempi kuin edellisen kyselyn aikaan (53%).

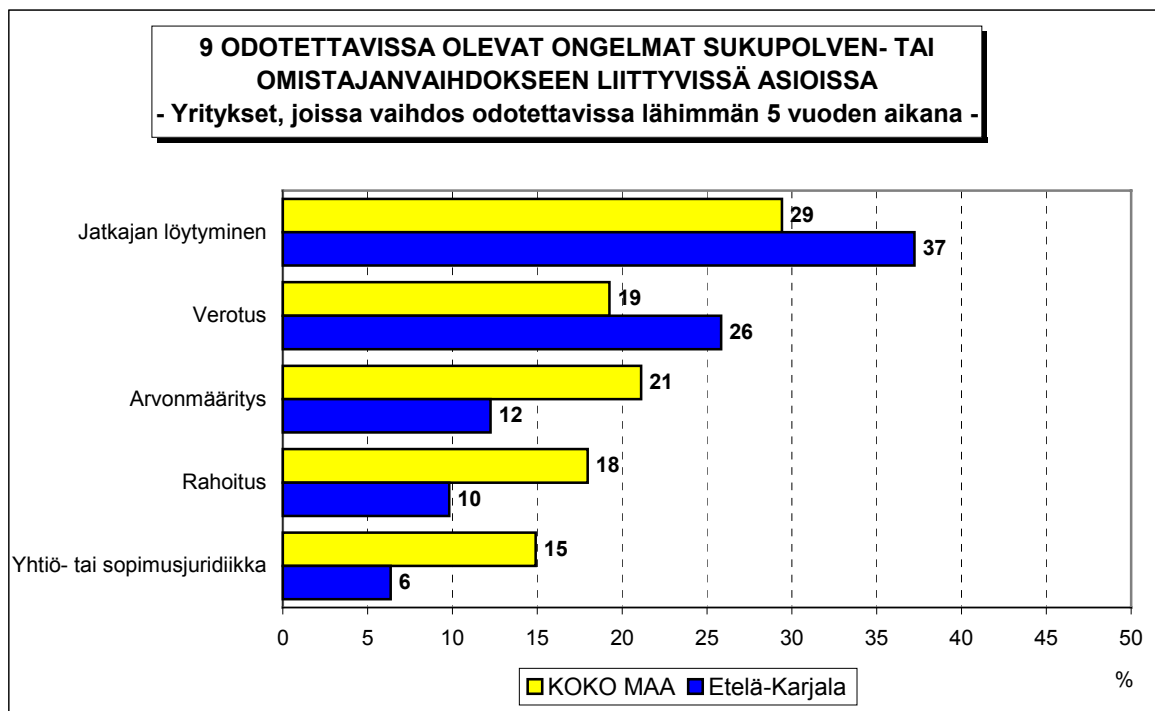
9 Sukupolven- tai omistajanvaihdokset

Taulukko 9: Sukupolven- tai omistajanvaihdokset pk-yrityksissä.

	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS TAPAHTUNUT VIIMEISEN 5 VUODEN SISÄLLÄ		
Ei	84	85
Kyllä	16	15
SUKUPOLVEN- TAI OMISTAJANVAIHDOS ODOTETTAVISSA LÄHIMMÄN 5 VUODEN AIKANA		
Ei	73	61
Kyllä, 1-2 vuoden sisällä	7	7
Kyllä, 3-5 vuoden sisällä	11	13
Ei osaa sanoa	9	18

Sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut viimeisen viiden vuoden aikana noin joka seitsemännessä Etelä-Karjalassa toimivassa pk-yrityksessä. Koko maassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on tapahtunut joka kuudennessa pk-yrityksessä viimeisen viiden vuoden aikana.

Koko maassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on odotettavissa lähimmän viiden vuoden aikana joka kuudennessa pk-yrityksessä. Etelä-Karjalassa sukupolven- tai omistajanvaihdos on odotettavissa joka viidennessä pk-yrityksessä. Niissä alueen pk-yrityksissä, joissa sukupolven- tai omistajanvaihdos on ajankohtainen lähimmän viiden vuoden aikana, odotetaan olevan eniten ongelmia jatkajan löytymisessä ja verotuksessa.

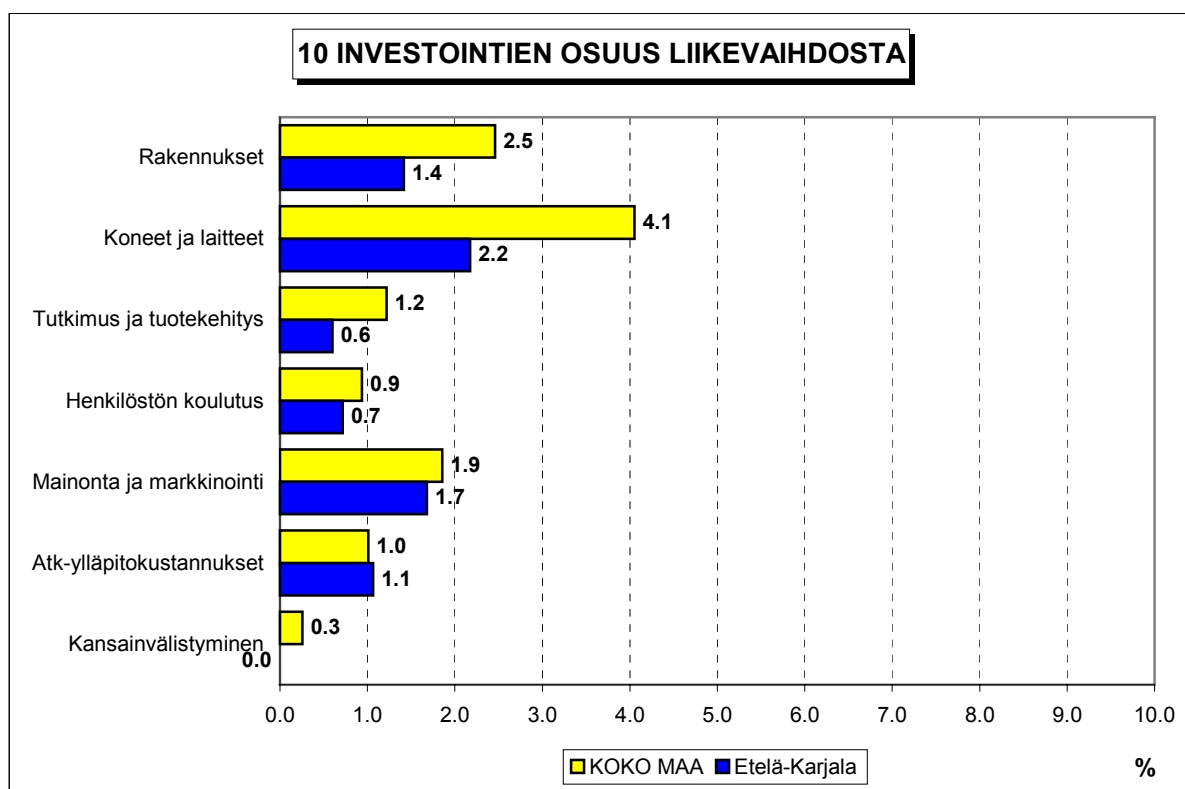

10 Pk-yritysten investoinnit

Taulukko 10: Pk-yritysten investoinnit seuraavan 12 kuukauden aikana (osuus prosenttia liikevaihdosta).

	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
Rakennukset	2.5	1.4
Koneet ja laitteet	4.1	2.2
Tutkimus ja tuotekehitys	1.2	0.6
Henkilöstön koulutus	0.9	0.7
Mainonta ja markkinointi	1.9	1.7
Atk-ylläpitokustannukset	1.0	1.1
Kansainvälistyminen	0.3	0.0
YHTEENSÄ	11.9	7.7

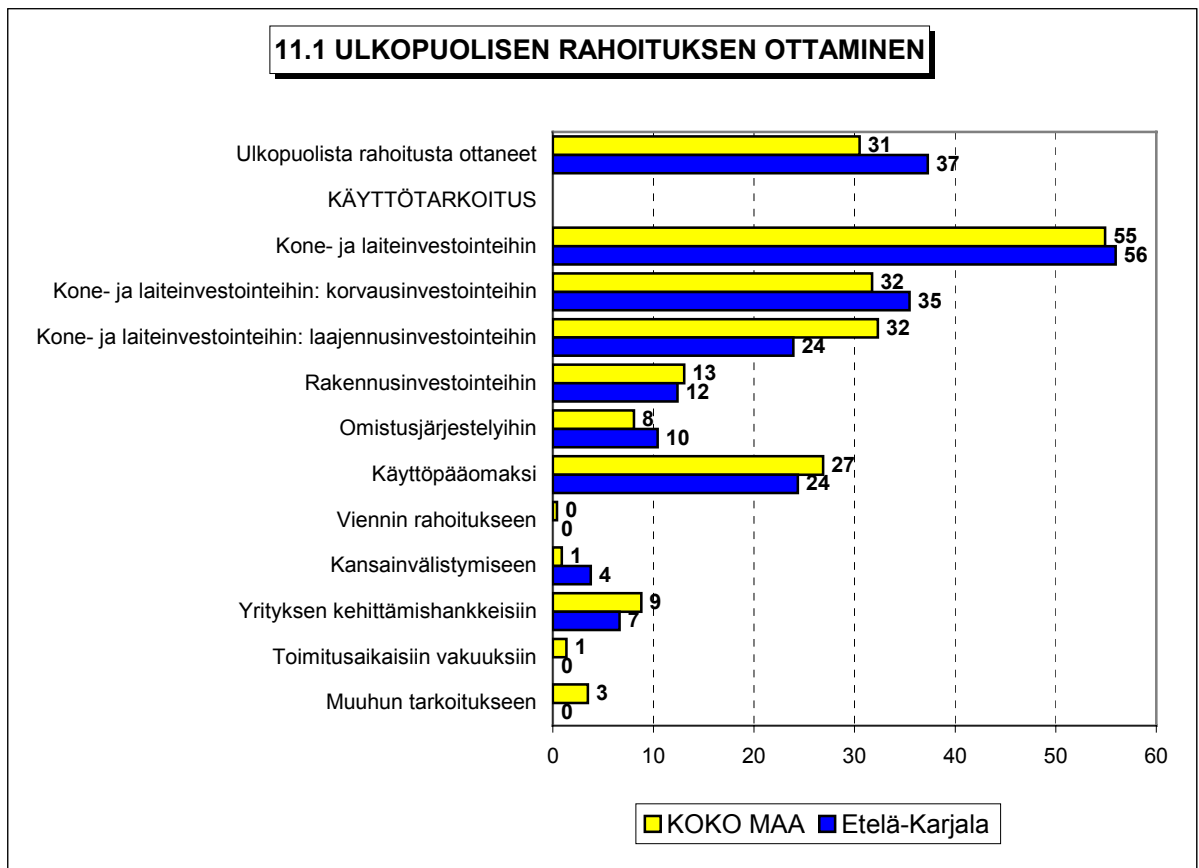
Koko maan pk-yritykset ilmoittavat investoivansa kaikkiaan 11.9 prosenttia ja Etelä-Karjalan pk-yritykset 7.7 prosenttia liikevaihdostaan seuraavan 12 kuukauden aikana. Eniten Etelä-Karjalan pk-yritykset investoivat koneisiin ja laitteisiin ja toiseksi eniten mainontaan ja markkinointiin. Koko maan pk-yritysten investointeihin verrattuna alueen yritykset aikovat investoida vähemmän koneisiin, laitteisiin ja rakennuksiin. Myös tutkimukseen ja tuotekehitykseen aiotaan alueella investoida vähemmän kuin koko maassa keskimäärin.

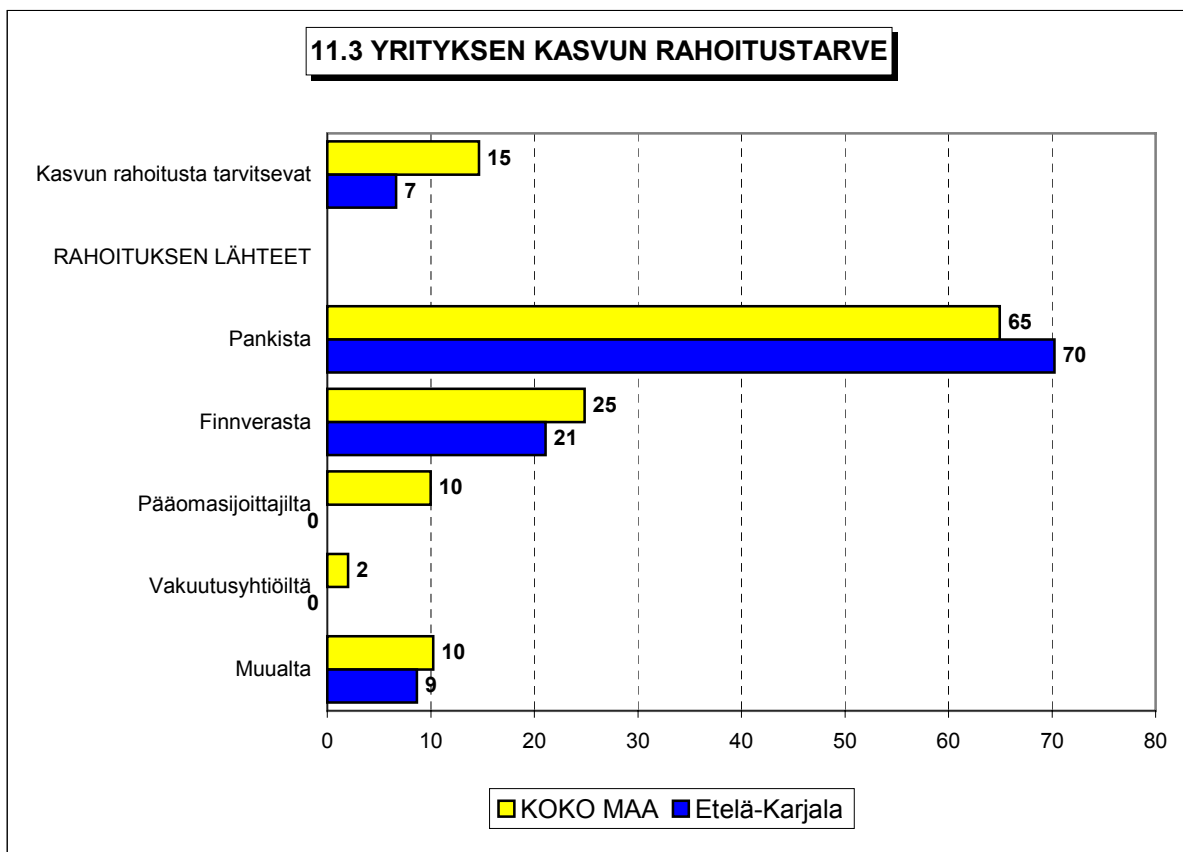
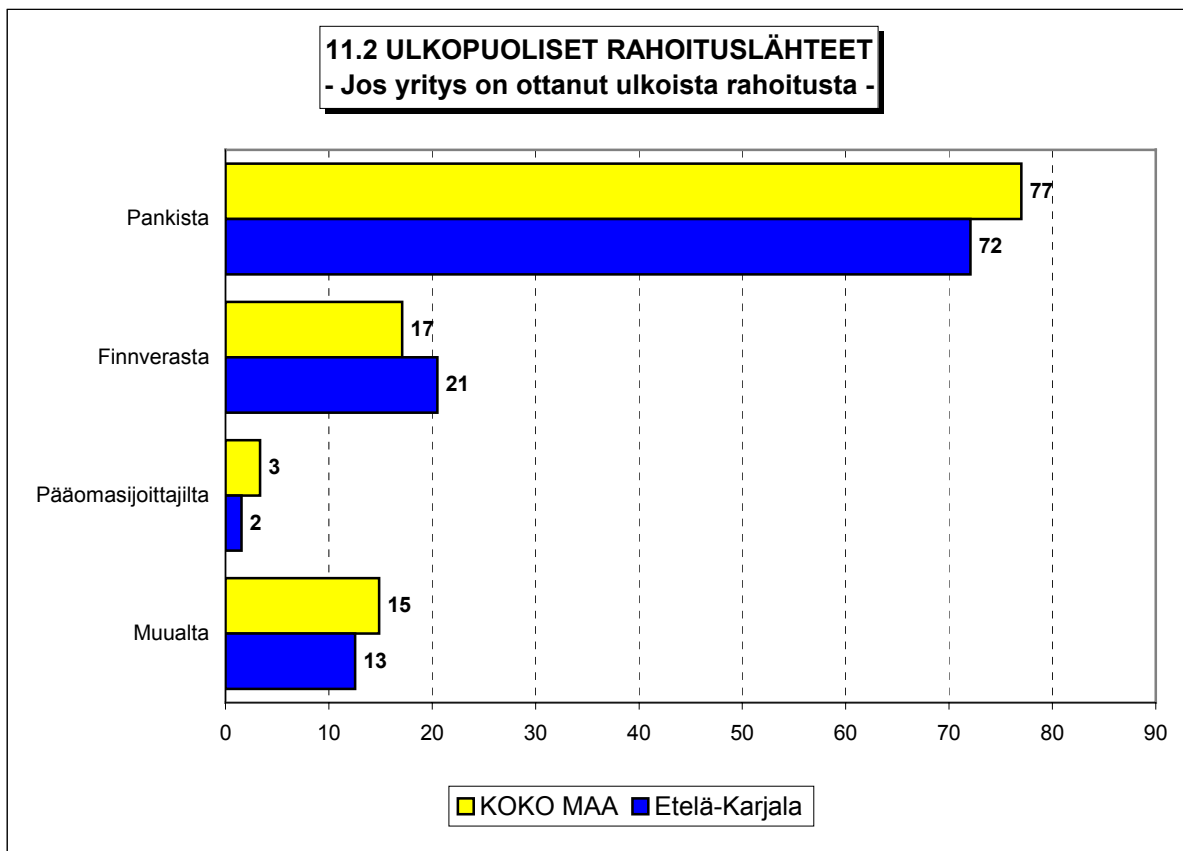

11 Pk-yritysten rahoitus

Etelä-Karjalassa toimivista pk-yrityksistä lähes kaksi viidestä (37 %) on ottanut ulkopuolista rahoitusta kuluneen 12 kuukauden aikana. Koko maassa vastaava luku on 31 prosenttia. Useimmiten alueen pk-yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta kone- ja laiteinvestointeihin sekä käyttöpääomaksi. Koko maan ja alueen pk-yritysten ulkoisen rahoituksen käyttötarkoitukset ovat hyvin samankaltaisia. Useimmiten Etelä-Karjalan pk-yritykset ovat hankkineet ulkopuolista rahoitusta pankista (72 %) tai Finnverasta (21 %).

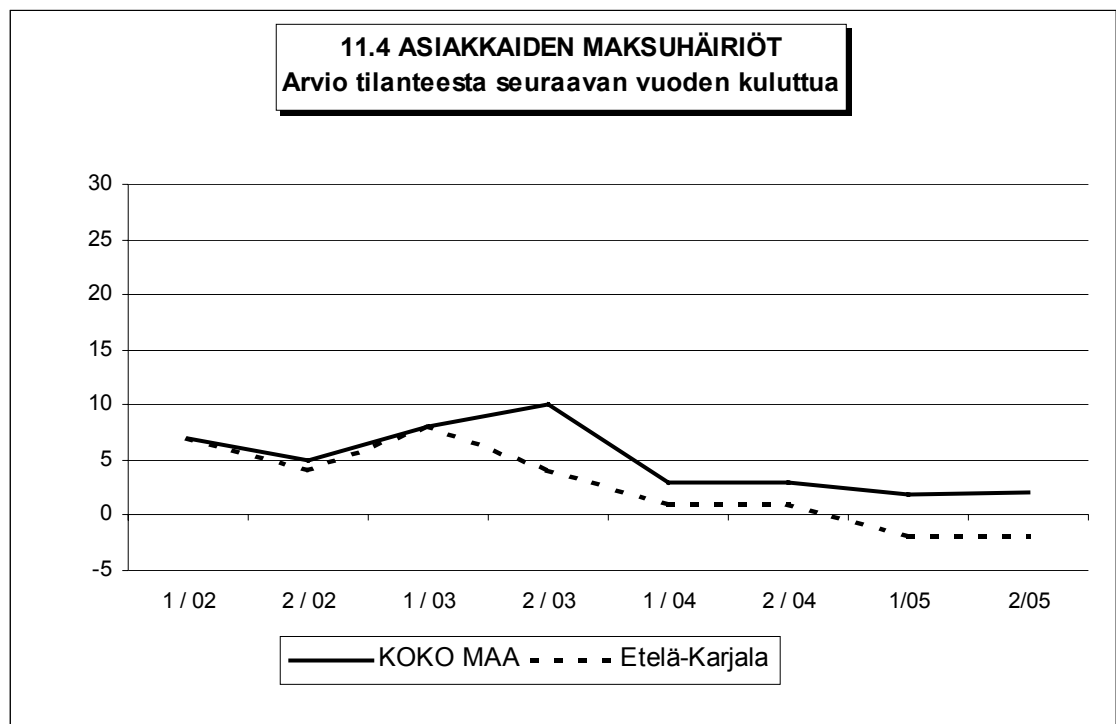
Alueen pk-yrityksistä seitsemän prosenttia tarvitsee kasvun rahoitusta. Koko maassa vastaava osuus on suurempi, 15 prosenttia. Kasvun rahoitusta Etelä-Karjalan pk-yritykset aikovat hankkia koko maan pk-yrityksiä useammin pankista (70 %) ja muuta maata harvemmin Finnverasta (21 %). Kasvua varten ulkopuolisen rahoituksen hankkimista suunnittelevista pk-yrityksistä hankaluuksia tai vaikeuksia rahoituksen järjestämisessä ei odota yksikään Etelä-Karjalassa toimiva pk-yritys.

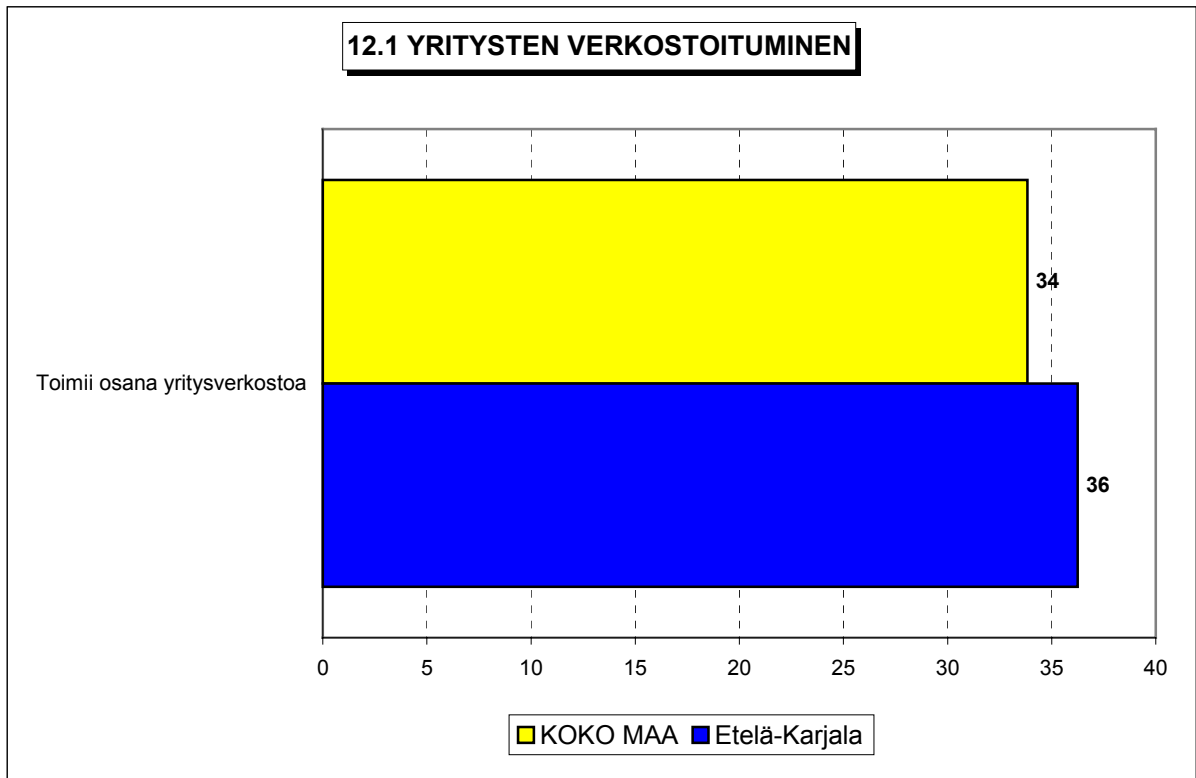
Taulukko 11: Hankaluudet ulkopuolisen rahoituksen järjestämisessä

%-osuudet yrityksistä, joiden kasvu tarvitsee ulkopuolista rahoitusta	KOKO MAA %	Etelä-Karjala %
TULEEKO RAHOITUKSEN JÄRJESTÄMISESSÄ HANKALUUKSIA TAI VAIKEUKSIA		
Ei	74	100
Kyllä	18	0
Ei osaa sanoa	8	0

12 Pk-yritysten verkostoituminen

Etelä-Karjalassa pk-yrityksistä 36 prosenttia toimii osana yritysverkostoa tai muuta tiivistä yhteenliittymää tai ketjua.

PÄÄKONTTORIT

HELSINKI

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240

Finnvera Oyj • valtakunnallinen vaihde: 020 460 11
www.finnvera.fi

ALUEKONTTORIT

HELSINKI (PÄÄKAUPUNKISEUTU)

Eteläesplanadi 8 • PL 249, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 3401

UUSIMAA

Eteläesplanadi 8 • PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7110

JOENSUU

Torikatu 9 A, 80100 Joensuu
Faksi 020 460 2163

JYVÄSKYLÄ

Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
Faksi 020 460 2299

KAJAANI

Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Faksi 020 460 3899

KUOPIO

Haapaniemenkatu 40 • PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3330

LAHTI

Laiturikatu 2, 15140 Lahti
Faksi 020 460 2249

LAPPEENRANTA

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

MIKKELI

Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Faksi 020 460 3690

OULU

Asemakatu 37, 90100 Oulu
Faksi 020 460 3944

PORI

Valtakatu 6, 28100 Pori
Faksi 020 460 2349

ROVANIEMI

Maakuntakatu 10 • PL 8151, 96101 Rovaniemi
Faksi 020 460 2099

SEINÄJOKI

Kauppatori 1 - 3, 60100 Seinäjoki
Faksi 020 460 2399

TAMPERE

Hämeenkatu 9 • PL 559, 33101 Tampere
Faksi 020 460 3711

TURKU

Eerikinkatu 2, 20100 Turku
Faksi 020 460 3649

VAASA

Pitkäkatu 55, 65100 Vaasa
Faksi 020 460 3849

EDUSTUSTOT ULKOMAILLA

Pietari

Käyntiosoite
Petrogradskaya nab. 18 A,
City-Centre, toimisto 419/Finpro
RUS-197046 St. Petersburg, Russia

Postiosoite

PL 95, 53501 Lappeenranta
Puhelin +7 812 332 0830
Faksi +7 812 332 0831

Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 229 221, f. (09) 2292 2999
www.yrittajat.fi

ETELÄ-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
p. (05) 610 0200, f. (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

ETELÄ-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Alvar Aallon katu 31, 60100 Seinäjoki
p. (06) 420 5000, f. (06) 420 5001
www.yrittajat.fi/etelapohjanmaa

ETELÄ-SAVON YRITTÄJÄT RY
Linnankatu 5 • PL 204, 50101 Mikkeli
p. (015) 151 684, f. (015) 760 0950
www.yrittajat.fi/etelasavo

HELSINGIN YRITTÄJÄT
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2984, f. (09) 622 3385
www.yrittajat.fi/helsinki

HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Sibeliuksenkatu 11 A, 13100 Hämeenlinna
p. (03) 682 1153, f. (03) 682 1561
www.yrittajat.fi/hame

KAINUUN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 26 A, 87100 Kajaani
p. (08) 613 0931, f. (08) 613 0934
www.yrittajat.fi/kainuu

KESKI-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Ristirannankatu 1, 67100 Kokkola
p. (06) 831 5292, f. (06) 822 3760
www.yrittajat.fi/keskipohjanmaa

KESKI-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Sepänkatu 4, 40100 Jyväskylä
p. (014) 643 922, f. (014) 643 944
www.yrittajat.fi/keskisuomi

KYMEN YRITTÄJÄT RY
Käsityöläiskatu 4, 45100 Kouvola
p. (05) 535 4313, f. (05) 535 4315
www.yrittajat.fi/kymi

LAPIN YRITTÄJÄT RY
Maakuntakatu 16, 96200 Rovaniemi
p. (016) 420 0600, f. (016) 420 0630
www.yrittajat.fi/lappi

LÄNSIPOHJAN YRITTÄJÄT RY
Valtakatu 5, 94100 Kemi
p. (016) 221 701, f. (016) 221 713
www.yrittajat.fi/lansipohja

PIRKANMAAN YRITTÄJÄT RY
Kehräsaari B-rappu • PL 7, 33201 Tampere
p. (03) 251 6500, f. (03) 251 6516
www.yrittajat.fi/pirkanmaa

POHJOIS-KARJALAN YRITTÄJÄT RY
Kauppakatu 17 B, 80100 Joensuu
p. (013) 221 311, f. (013) 127 678
www.yrittajat.fi/pohjoiskarjala

POHJOIS-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY
Uusikatu 64 A 2. krs., 90100 Oulu
p. (08) 311 4677, f. (08) 371 227
www.ppy.net

PÄIJÄT-HÄMEEN YRITTÄJÄT RY
Rautatienkatu 20 B 4, 15110 Lahti
p. (03) 782 9866, f. (03) 782 1718
www.yrittajat.fi/paijathame

PÄÄKAUPUNKISEUDUN YRITTÄJÄT RY
Tapiolan keskustorni 8. krs, 02100 Espoo
p. (09) 455 4525, f. (09) 467 655
www.espoonyrittajat.fi, www.yrittajat.fi/vantaa
www.kauniaistenyrittajat.fi

RANNIKKO-POHJANMAAN YRITTÄJÄT RY -
KUST-ÖSTERBOTTENS FÖRETAGARE RF
Hietasaarencatu 6, 65100 Vaasa
p. (06) 356 0800, f. (06) 356 0815
www.yrittajat.fi/rannikkopohjanmaa

SATAKUNNAN YRITTÄJÄT RY
Isolinnankatu 24 • PL 45, 28101 Pori
p. (02) 634 9900, f. (02) 634 9901
www.yrittajat.fi/satakunta

SAVON YRITTÄJÄT RY
Haapaniemenkatu 40, 70110 Kuopio
p. (017) 368 0500, f. (017) 368 0506
www.yrittajat.fi/savo

UUDENMAAN YRITTÄJÄT - NYLANDS FÖRETAGARE RY
Kaisaniemenkatu 13 A • PL 999, 00101 Helsinki
p. (09) 2292 2982, f. (09) 622 3381
www.yrittajat.fi/uusimaa

VARSINAIS-SUOMEN YRITTÄJÄT RY
Brahenkatu 20, 20100 Turku
p. (02) 275 7100, f. (02) 232 8272
www.yrittajat.fi/varsinaissuomi

Etelä-Karjalan Yrittäjät

Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Puhelin (05) 610 0200
Faksi (05) 610 0220
www.yrittajat.fi/etelakarjala

Suomen Yrittäjät

Kaisaniemenkatu 13 A
PL 999, 00101 Helsinki
Puhelin (09) 229 221
Faksi (09) 229 229 99
toimisto@yrittajat.fi
www.yrittajat.fi

FINNVERA

Lappeenranta
Snellmaninkatu 10, 53100 Lappeenranta
Faksi 020 460 2149

Finnvera Oyj
Valtakunnallinen vaihde: 020 460 11
www.finnvera.fi
Helsinki

Eteläesplanadi 8
PL 1010, 00101 Helsinki
Faksi 020 460 7220

Kuopio
Haapaniemenkatu 40
PL 1127, 70111 Kuopio
Faksi 020 460 3240